

המאור שבתורה

מעט מן האור דוטה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת כח' תמוז התשע"ז

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
19:28	20:18	21:13
19:26	20:16	21:10
19:29	20:19	21:14
19:26	20:16	21:10

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

איך שאתה מברך לקב"ה
הקב"ה מברך אותך ...

לכי יצחק כדורי זצ"ל החשיב מאד את לימודי הקבלה וראה שליחות בהפצתה. עם זאת, לא פעם התבטא ואמר כי "ראשית דבר על האדם למלא כרסו בש"ס ובפוסקים, ומי שלומד קבלה צריך להתקדש ולהיטהר".

גם בראיון מיוחד שנערך עימו, שב והדגיש כי ספר הלימוד החשוב ביותר ליהודי הוא "השולחן ערוך", שהוא ספר הלכה, ולא דווקא ספר "הזהר".

אף שהיה ידען עצום, בעל זיכרון נדיר וכוח לימודי בלתי מצוי, השקיע שעות לימוד רבות מאד בתורת הנגלה, בלימוד ש"ס ופוסקים, בבלי וירושלמי.

כשהגיע רבינו חיים בן עמר זיע"א לירושלים עיה"ק בסוף שנת תק"ב, כבר הלך לפניו שמו, וגבירי ליורנו קבעו לו ישיבה שם בחצר מדרש "כנסת ישראל". וכך עטוף בטלית ומעוטר בתפילין, ישב שם מובדל ומופרש מכל ענייני העולם, והפליג מאוד בקדושה ובטהרה בהינורו בכל חמדות החיים, עד כי רואי פניו המאירות חשבוהו למלאך ה' צבאות שהשכינה חופפת עליו כל היום, ונהרו אליו תלמידים רבים להתחנך בצלו, ושקד שם על התורה והעמיד תלמידים גדולי ישראל, ואחד מגדולי תלמידיו היה מרן החיד"א זיע"א.

רגע לפני שיצא מו"ר הרב **מרדכי אליהו** זצ"ל מביתו לברית, הגיעה אליו אישה אלמנה, לבקש עיצה וברכה. הרב שאל אם הגיעה בשביל להפגש עמו ומשענה שכן, חזר לחדרו, התיישב והקשיב בסבלנות לרחשי ליבה. לאחר מכן כנס מזכיר הרב והזכיר לו כי הם היו **נודכס לברית** וכבר מאחרים. השיב לו הרב בשקט: "ומה עם לב אלמנה?"

הלשון, קולמוס הלב ושליח המצפון.

פעם אחת הגיע **לרבי מחב"ד** זצ"ל מכתב בו תוארה הריגתו של אחד מגדולי חסידיו בידי הנאצים. מרוב צער התעלף הרבי. מאותו יום הוחלט שלא להעביר לרבי שום מכתב שהיה עלול לגרום לו **עגמת נפש**.

כשהרבי הבין שמעלימים ממנו את המכתבים אמר: כאשר יהודי מודיע לי על צרותיו ואני יכול לומר כמה פרקי תהילים ואף להזיל דמעה בעבורו, מזה אני שואב את **כל חיותי**. האם רוצים ליטול ממני גם את זאת?

קל יותר לכופף ברזל מאשר **לכוף את האדם** בפני זולתו

בנוהג שבעולם, אדם יש לו זהב וכסף אבנים טובות ומרגליות וכל כלי **חמדה שבעולם**, ודעת אין בו, מה קנייה יש לו? המשל אומר: **דעה קנית** מה חסרת, דעה חסרת מה קנית.

מסופר כי יהודי אחד במראש היה מעסיק ערבי צעיר. מידי יום ביומו הערבי היה עובד אצלו ובסוף היום היה מקבל את משכורתו וחוזר לביתו. יום אחד הצעיר הזה בא לעבודה ולא חזר לבית בערב. אביו תבע את היהודי בדין **חטיפת בנו** והעמידו למשפט. השופט קבע שהיהודי אכן חטף את הגוי והעמידו למשפט אליו הוזמנו כל ראשי העיר. היהודי האומלל, לא ידע מה לעשות, ופנה לרבי **יצחק דלויה** זי"ע, הרב הרגיע אותו מיד ואמר שיעזור לו ביום המשפט. הרב הגיע לבית המשפט, ובזמן הדיונים קרא הרב שם **המפורש בפיו**, ומיד נגלה לעיני כל דמותו של הנער הערבי, האב זיהה בבירור שזהו בנו. הנער הפנה את מבטו לאחד מן הקהל ואמר שהוא **הרוצח האמיתי** שרצה אותו, לאחר מכן דמותו נעלמה. הגוי הרוצח הודה באשמה. וכולם השתוממו מהנס הגדול שהרב עשה.

אחת החוכמות הגדולות ביותר בחיים להאזין לשני ולעבוד עמו עבודת צוות

נקודה לתחשבה
יעקב היה בחור יתום מאב. הוא אמנם נולד בבית שומר תורה ומצוות אך רוחות ההשכלה שנשבו בעוז באותו זמן גרמו לו אט אט לנטוש את קיום התורה והמצוות. באחד הבקרים התערער משנתו ונזכר כי היום הוא יום פטירת אביו שביקש ממנו קודם פטירתו **לומר אחריו** קדיש ביום היארצייט לעילוי נשמתו. במקום מגוריו עדיין לא דרך בבית הכנסת. הוא פסע ברחובות העיר ווירצבורג אשר בגרמניה מתוך כוונה לאתר את בית הכנסת. לאחר שעה ארוכה ובסיוע עוברים ושבים הגיע אל בית הכנסת המפואר וכנס פנימה כדי לומר קדיש על אביו. הוא המתין בסבלנות לסוף התפלה ואז פתח בקול רם באמירת קדיש לעילוי נשמת אביו המנוח. התפלה הסתיימה, הוא התכוון לחמוק מבית הכנסת מבלי שיבחינו בו, והנה מתקרב אליו יהודי נשוא פנים שעל פניו **חיך רחב** מציג עצמו כרב העיר, רבי יצחק דוב הלוי במברגר זצ"ל. "שלום עליכם" פתח הרב את שיחתו עם הבחור, הרב התעניין לשלומו ובאשר למצבו בחיי היום יום בלבביות כנה ואמיתית, כזו שבכוונה לפתוח לבבות של אבן. הרב ביטא באוזנו את התפעלותו והערכתו הרבה ממנו, שעל אף רוחות ההשכלה הסוחפת צעירים בגילו לפרוק לגמרי עול תורה ומצוות, הרי הוא לא נסחף בזרם העכור והוא **שומר בנאמנות** על המסורת ועל הקשר ליהדות ומצוות. יעקב עמד כמאובן, וגרונו נחנק מהתרגשות. דמעות נקו בעיניו והתפרצו בבת אחת. דמעות של פורקן נפשי. דמעות געגועים לעולם התמים והטהור אותו עזב. הוא יצא מבית הכנסת ומחשבות הרטה הציפו אותו. רוח טהרה עברה עליו, והוא התחיל לשוב אל אביו שבשמים, ולחזור אל צור מחצבתו. שנתיים אחר אמירת הקדיש, ויעקב כבר עמד תחת חופתו. **בחור ירא שמים** המקפיד על קלה כתמורה. עם כלתו שגם היא שומרת מצוות מבית חרדי מובהק, יחד מקימים עתה בית נאמן בישראל. שנים עברו. שלשה עשר ילדים נולדו להם וכולם הלכו בדרך התורה והמצוות.

"תארו לעצמכם שהרב במברגר לא היה מחליט לגשת לאותו בחור ולהתעניין בשלומו ולהעניק לו מילה טובה והערכה, מי יודע מה היה קורה? כמה פעולה טובה אחת, יכולה להשפיע לנצח נצחים! (העורך)

"נאמר במסכת **'אבות'** לגבי החכמים: 'והווי מתאבק בעפר רגליהם ושותה בצמא את דבריהם'. מסביר בעל 'ידבר משה', כי אמנם אבק ועפר אינם דברים נעימים, אך בכל זאת כדאי ללכת אחרי הצדיקים, אפילו אם האדם נאלץ להתאבק באבק ועפר, כדאי **להתאמץ ולטרוח** עקב כך; כי עיקר העיקרים הוא להיות קשור בחכם הגדול בתורה, גם אם הדבר כרוך ב**אי-נעימות**.

פעם בהגיע המשגיה הגרש **וולבה** זצ"ל למסור שיחה באחד מהמקומות, גונב לאוזנו לפני השיחה על מאורע מצער שמספר חברי חדר, מנעו וגירשו חבר חדש מלהצטרף אליהם. בתוך השיחה הזכיר זאת המשגיה ואמר שהכמים אמרו **גדולה הכנסת אורחים** יותר מקבלת פני שכניה, ואם כן כשמגשרים בחור - הרי זה אולי יותר מגירוש ח"ו השכינה...

פעם באחד מהוועדים, שהיו עובדא שניגש אליו אדם ושאלו שלפעמים נמנע מעשיית דברים ומשליך יתרו לכאורה על ה', אך אינו יודע האם זה מחמת אמונה ובטחון או שמה **מחמת עצלות**. והמשגיה ענה לו: אם כבר עלית בסולמו של רבי פנחס בן יאיר לזהירות וזירות.. ואם כן יתכן שאין זה מחמת עצלות ושיידך לדון בדבר, אך אם לא עבדה על מדרגות בנושא זה ודאי ש...

סוד ההצלחה
ההתענינות בזולת
גם אם אני עצמי
מצוי במצב קשה.

ב'לכה דודי אנו אומרים "לא תבושי ולא תיכלמי". המילים **שבת מלכה** מורכבות מאותן אותיות של המילים 'בשת כלמה'. לכן אומרים "לא תבושי ולא תיכלמי", כי **בנות השבת** תתהפך ה'בשת' ל'שבת', וה'כלמה' - ל'מלכה'.

באמת הפעמים שפקנו הדרך לנסע הגאון רבי **משה שמואל שפיא** זצ"ל עם הרבנית, והוא כבר היה מוכן לנסיעה, וגם התקעה כבר חקתה בפתח הבית, נאלצה הרבנית להתעכב עוד זמן מה. היה עליה להספיק ולסיים דבר מה, אבל היא חששה, לא רצתה לעזב אותו. היטב ידעה עד כמה מוקר הוא כל דקה ודקה. האם ראוי הדבר פי נמתין לה, ולו בשל סדור חשוב ככל שיהיה? אולם הוא לא הבין - "כל זמן שהרבנית אינה מוכנה לנסיעה, פרושו של דבר **שזמן הנסיעה עוד לא הגיע**, וממילא אין זה עכוב כלל וכלל", פסק את פסוקו, והמתין בסבלנות ובקבוע לרבנית שתסיים את סדורה ותצטרף אליו לנסיעה. כך היה גם פאשר ישוב פעם אחת עם הרבנית לקעד את ארוחת הערב. בסיום הארוחה, לאחר שפבר נטל ידיו במים אחרונים וקבש את פוכעו, מוכן ומזומן לברך על המזון, ישוב ליד השלשון מקריש והמתין **ברגע ובמנחה**. השלשון ריק, הרבנית עזבה את השלשון לדקות ספורות, ורק שייני המאכלים נותרו עליו, אולם הוא המתין עדן. קמש דקות תמימות חכה ולא ברך על המזון, ורק **כאשר חזרה הרבנית** אל השלשון, התחיל לברך על המזון ביחד אתה...

גם אם סרנו מימצויותיך, אל מלא רחמים. היום **שנים** אליך, בבושפת פנים. זוכרים שבנו האמנת מכל עמים, **רוצים לילמוד** את תורתך באמת ובתמים.

רשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל לאמר
זה הדבר אשר ענה ה' (במדבר ל, ב).

משה רבינו דיבר אל ראשי המטות תחילה, ואמר זאת בלשון "וידבר" שהיא לשון קשה, ללמדך שעריכים ראשי המטות לדבר עם הנודר בלשון קשה ולהוכיחו על כך שנדר ולא נזהר.

וזאת מפני שעונשו של הנודר קשה מאוד (יעוי' בשבת לב ע"ב), וכבר אמר שלמה המלך בחכמתו, טוב אשר לא תדר משתדור ולא תשלם (קהלת ה, ד), אפילו אם יקיים את נדרו, עדיף יותר שלא ידור, אלא שאם כבר נדר חייב לעמוד בנדרו ולקיימו, כדי לקיים את ציווי התורה, לא יחל דברו ככל היצא מפיו יעשה (במדבר ל, ג). מוציא שפתיו תשמור ועשית כאשר נדרת (דברים כג, כד). אך עריך בזה זהירות רבה ועצומה. סיפר אחד הרבנים שמסר שיעור באחד הערים בארץ, ולאחר השיעור ניגשה אליו בחורה כבת שלושים וחמש שהתעכבה מאוד בשידוכים ולא הצליחה בהם והחלה לבכות בפניו וביקשה את ברכתו.

שאלה הרב האם פעם נדרה או נשבעה בענייני שידוכים, ולאחר שהתאמצה לזכור אמרה שבעבר היא יצאה לפגישה עם בחור אחד, ולאחר מספר פגישות הבחור לא רצה להמשיך, ואמרה אותה בחורה להוריה שאם הוא לא ירצה להמשיך להיפגש היא לא רוצה להתחתן יותר..

השיב לה הרב, אכן נודע הדבר (שמות ב, יד), את הזקת לעצמך, איהו הוא דאפסיד אנפשיה (בתובות ג ע"א), בגלל שנדרת שלא תתחנני נסובו לך כל המניעות הללו. לקחה הרב לפני שלושה תלמידי חכמים שעשו לה התרת נדרים, ולאחר תקופה קצרה באה בבית הנישואין.

ומכאן נלמד מוסר השכל להיזהר זהירות רבה ועצומה בכל ענייני הנדרים, לפעמים האדם אומר על עימנו שהוא לא יהיוה ולבסוף באמת הוא לא מרוויח ונהיה עני, וזאת בגלל הדיבור שלו, ומצד שני, אדם ששומר פיו זוכה שהקב"ה מקיים את דבריו, לא יחל דברו - ככל היצא מפיו יעשה, כפי שמעינו סיפורים רבים מגדולי ישראל בעניין.

יהי רצון שזוכה לשמור ולקדש את פינו, ונראה בקרוב בגאולת ישראל, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

לאו לאחר, שששה שלוש כוסות בנשימה אחת, ואמרו לו: אם אמרו חכמים: "השונה כוסו בבת-אחת הרי זה גרגרן", שלוש כוסות בבת-אחת לא כל-שכן!
השיב הגרגרן: אגדה איני יודע, מקרא אני יודע: "שלושה גביעים בקנה האחד"

צדקה וחסד: מעשה באדמו"ר מברעזא זצ"ל, שבא אליו אדם בבקשת עזרה בענייני צדקה, שלח אותו הרב לת"ח מסוים, אולם הלה השיב **אין לי זמן**.

לימים פגש האדמו"ר את הת"ח הלה הגיש את ידו לשלום אולם הרבי לא החזיר לו, לשאלתו הסביר הרב כ' בפ' וישב, "וימצא איש והנה תועה בשדה" **מיד עוד לו** ואילו אצל המלאך שנאבק עם יעקב מבקש יעקב ברכני, והלה מתחמק "שלחני" כי אין לו זמן.

כל העלונים: hamaor.net

"בעל קורא" היה ישיש שהאמין בכל ליבו כי כל עוד הוא קורא בתורה, **למלאך המוות** לא תהיה שליטה עליו. באחת השבתות אמורה היתה להתקיים עליה לתורה של חתן בר מצווה, ובשבת שלאחריה עליה לתורה של חתן, שני החתנים רצו לשמש כבעלי קוראים. בעל הקורא **נתקף בחרדה** ונאחז בקרנות הבימה, שבועיים ללא קריאה בתורה! למלאך המוות תהיה שליטה עליו באותן שבועות... רק רבי **משה מנדל** זצ"ל היה זה שהצליח להרגיע את הישיש המפוחד. לאחר שהבטיחו נאמנה כי בשבועיים בהם לא יקרא בתורה **יוסיף לחיות ובריאותו** הטובה תתמיד, נאות הישיש והסכים לפנות את

הביטחון הוא סיבה להצלחה בלימוד תורה.

המעלה הגדולה שלא להיכנס **לעימות** עם היצר על ידי שנשקיע עצמנו בעשיית **הטוב**, תלמוד תורה וחסד.

מסופר על החזן **איש** זצ"ל שכאשר היה בא לתלמודי תורה לבחון את התלמידים, הוא לא פסה על אף תלמיד. הוא עבר מילד אחד למשנהו, הציג לפניו שאלה בדין מן הדינים או בסברא מן הסברות, בשקלא וטריא ובמסקנת הגמרא, ואחר כך האזין למשיב **בעינות רבה** והשלים את דבריו. אגב כך היה עומד בתפיסתו החדה על מצבו של כל ילד, על תכונותיו וצרכיו הנפשיים. כתום הבחינה היה משהב את הנערים ומברכם.

אחר התבודד בפיונה צדדית עם המחנך של אותה כיתה כדי לפרט באזניו את סיכומיו המעשיים. תלמיד פלוני נחשל מעט ויש לדרבנו... תלמיד פלוני הינו מהיר תפיסה אבל שטחי מדי, ויש לכווננו באפיק הרצוי... תלמיד שלישי נראה כבעל כשרון גדול ואסור להוניחו, אפשר **יצאנו גדול בישראל**... ואילו תלמיד רביעי מופלא בהצטיינותו, מן הראוי להשפיע עליו שיצא כל יום ל... טיול ולמשחקים, התמדתו היתרה מפחידה אותי שכן הוא חיור וצנום והוא ראוי לאכול טוב ולטייל מעט וכו' והדברים נכונים לנו בביתנו כאשר כולנו יודעים ורואים שכל ילד וילדה **שונים מהאח והאחות האחיות** יש להנתיב כל ילד לפי אופיו וטבעו. דרכו ותחביביו ובדרך זו נפיק את התועלת הרצויה מכל ילד וילדה לטוב לנו ולהם.

חולשתנו הגדולה ביותר היא?
התעסקותנו בחולשות אחרים

כידוע שבבית רבי **חיים קנייבסקי** שליט"א יש אוצר גדול של ספרים, והיבתו לספרי קודש ידועה מתמיד, **וטורח הרבה** לסדר הספרים שהיו מסודרים, וספר שהשתמש בו ונקרא מזדרו שיסדרוהו מיד, ובדרך כלל בספרים שהוגה תדיר **זוכר צורת הדף**, ולכן עדיין לומד תדיר ברמב"ם הוצאה ישנה, ואף שיש הוצאה פרנקל, שברור בהרבה, וכן **מ"ב** אמר שולח הוצאה חדשה, כי כך זוכר היטב צורת הדף של הישן.

עשיר העמיד לו משרת ואמר לו: רצונך שתהא מקובל עלי? תן דעתך להבין דבר מתוך דבר. אני אין שעתי פנויה להרבות שיחה ולפרוט הכל. אעשה ואשמע - השיב המשרת והלך לעשות מלאכתו. למחר חש העשיר בראשו ושלח את המשרת להביא רופא. מיד יצא המשרת לעשות רצון בעליו, וכשהזר נכנסו אחריו - רופא, אומן מקי-דם, אשה שומרת על חולים, ארבעה קברנים וחיצי עם בד לתכריכים. נבהל העשיר: הללו למה הם?

החזיר המשרת: לא כך אמרת, שאנתן דעתי להיות מבין דבר מתוך דבר?...

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת וזב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולי, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, ניסל בן מלכה, דוד ומרים אלכו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוננים, יעקב בן נטיל, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אלעזר בן רונה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, ואזסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**